

FOGÁSI VAGY BOSSZANTÁSI NAPLÓ?

Pecázzunk vagy adminisztrálunk?

Eredményes halfogásra az idén – legálábbis a Balatonon – nem panaszkodhatunk. Az örömben üroöm a fogási napló, mely az elmúlt évtizedekben számos változtatáson esett át, de ellentétben az óborral, ami az évek múlásával nemesedik, a fogási napló egyre nyomasztóbb! Fontos horgászokmányról lévén szó, ideje volna a korszerűsítésnek – ami az én olvasatomban egyszerűsítést, nagyságrenddel kevesebb adminisztrációt jelent. Az e témában igazán illetékes a szaktárca, a megyei szövetségek és az egyesületek vezetői, illetve munkatársaik, akik a fogási naplóval járó munkák dandárját végzik. Dr. Tánácsics Aladárral, a BBHSz elnökével az általuk szervezett sikeres gyerekhorgász tábor kapcsán találkoztam Balatonakaliban. Sok mindenről szót váltottunk, többek közt a fogási naplóról is. Jóízű beszélgetés volt, a diskurzus végén már látszott az alagút vége. Jó szívvel ajánlom mások figyelmébe is!

■ *Az nem kérdés, hogy fogási naplóra szükség van; ha valaki, te aztán igazán tudod. A jelenlegi nem tesz boldoggá, inkább bosszant. Engem kevésbé, de ahogy a szavaidból kitűnik, téged annál inkább. Mit javasolsz?*

– Régóta a horgászat velejárója a fogási napló, ami fontos adatokat szolgáltat a meghorgászott vízterületeken kifogott halak mennyiségéről, összetételéről, méreteiről. Kétségtelen tény, hogy ezekre az adatokra az adott vizek hasznosítóinak, ezen túlmenően az állami statisztikai rendszereknek szüksége van. Másrészt a fogási napló a horgászati tevékenység ellenőrizhetőségének egyik legfontosabb eszköze. Természetesen mindkét követelmény csak akkor teljesülhet, ha a rögzített adatok minél nagyobb része a valóságnak megfelelő! Az elmúlt években a fogási naplót sikerült a korszerűsítési ötletelésekkel fokozatosan elrontani, majd egy éve gyakorlatilag (majdnem csak) használhatatlanná tenni... Amióta a fogási napló egységes és állami okmány lett (ami időszzerű, okos döntés volt!), megsokasodtak a kezelésére vonatkozó előírások és a megszegésükért kilátásba helyezett szankciók. A szabályok között van olyan, ami jó és szükséges, de olyan is, amelyik átgondolatlan, ellenőrizhetetlen és betarthatatlan. Meggyőződése, hogy a horgászok többsége a fogási napló feladatával azonosulni tud, egyetért (vagy csak eltűri, mert mi mást is tehetne) az ellenőrzési procedú-

rákkal, de amit ennek ellentételezéseként jogosan elvár, az nem más, mint az érthető nyelvezetű, minden felesleges adat nélküli okmány, és persze a szakszerű, udvarias, megfelelő felkészültséget tükröző ellenőrzés.

■ *Azt látjuk, hogy a jelenlegi fogási napló a fentieknek nem tesz eleget, gyakorlatilag használhatatlan. Mit javasoltok? Mert feltételezem, hogy mindez szóba került az egyesületi vezetőknek tartott tanácskozáson és a horgászokkal való találkozásaitok során.*

– Az alábbi javaslatok horgászvezetők és sok horgász megszondázott véleményét tükrözik. Felvetődött az a kérdés is, hogy meddig van szükség a jelenlegi papír alapú „kiskönyvecskére” a XXI. században... Van információ arról, hogy létezhetnek más megoldások is, tudjuk, hogy elkezdődött a gondolkodás azok kipróbálásáról, de amíg azok megvalósítására sor kerül, addig is nagyon időszzerű egy új, használhatóbb „fogási napló” szolgálatba állítása, már a 2016. év elejétől. Első javaslatunk megvalósíthatósága – elfogadás esetén is – időigényes, mert jogszabályi változtatás szükséges hozzá. Ez pedig nem más, mint hogy a jelenlegi bélyegcskével érvényesíthető állami jegy és a minden évben új fogási napló helyett a jövőben egységes okmány kerüljön kiadásra (egyébként volt már ilyen Magyarországon), például „Állami horgászjegy és fogási napló 201... évre” elnevezéssel.

Javaslatunk két legfőbb indoka: egyrészt a költségsökkentés. Nincs szükség drágább papírra nyomott állami jegyre, mivel az olcsóbb előállítású fogási napló kiváltaná azt. Nincs szükség drágább papírra nyomott bélyegre, mivel megszűnne a hosszabbítgatás. (A megtakarítás növelhetné a halgazdálkodási alapot, netán emelkedne a jegyforgalmazók – egyben SZÁK-kezelők – jelenlegi neveltségesen kicsi jutaléka.) Másrészt az adminisztráció csökkentése. Az, hogy az állami jegy egyes adatait át kell másolni a fogási naplóra egy-egy esetben nem tűnik túl nagy plusz munkának. No de évente mintegy 400 ezer esetben?

■ *Kérek azért, hogy azok is képből legyenek, akik nem ismerik a horgászokmányok kiadási mechanizmusát (tehát akik megtervezték, kinyomtatatták a jelenlegi okmányokat), vázold ezt a folyamatot, zárójelben feltüntetve az azokhoz szükséges „írnivalót”.*

– A több százezer horgász nagy része év

Dr. Tánácsics Aladár,
a BBHSz elnöke

elején egyszerre intézi el a jegyváltás alábbi teendőit: leadja a fogási naplót (minden esetben valamiféle nyilvántartásba való bevezetés, sok esetben a leadás tényéről, helyéről, idejéről való igazolás kiadása + pecsét és aláírás). Megújítja a kötelező egyesületi tagságát (ahány egyesület, annyiféle belső nyilvántartás, de mindenütt a horgászigazolványba való beírás + pecsét és aláírás). Kiváltja az állami jegyét (állami SZÁK-nyilvántartásban való ellenőrzés), majd új adatok begépelése, állami jegy kitöltése: évszám, két választási lehetőség aláhúzása, név, születési hely és idő, anyja leánykori neve, pontos lakóhely, egyesületének neve és címe, kitöltés helye és dátum, pecsét és aláírás. Ha nem új jegy kiadásáról, hanem érvényességi idő hosszabbításáról van szó, akkor kevesebb a kitöltés, de van helyette bélyegecske beragasztás, dátum, pecsét, aláírás). Kiváltja a fogási naplóját (évszám, állami jegy száma, név, kitöltés helye és dátum, pecsét és aláírás). Megveszi a területi engedélyt – nézzünk példának egy balatoni engedélyt, a horgász jegyére: név, lakcím irányítószámmal, állami horgászjegy száma, fogási napló száma, kódszám és aláírás + dátum. A tőszelvényre: név, lakcím irányítószámmal, állami horgászjegy száma, fogási napló száma, kódszám és aláírás, dátum + aláírni a vevővel. Kifizeti az évi díjakat és engedélyeket (a befizetésekről pontos bevételi bizonylat kiállítás). ■

■ *Elgondolkodtató mindaz, amit mondasz, az még inkább, hogy ez így megy évtizedek óta. Jó lenne, ha mindazok, akik nem érdekeltek a kiadási okmányok egyszerűsítésében, kötelezhetők lennének arra, hogy részt vegyenek a január eleji jegykiadásokon. Akkor bizonyára meghallanák a horgász („nép”) hangját. No, de menjünk tovább!*

– Második javaslatcsokrunk a jelenlegi „könyvecskés” fogási napló használhatóbbá tételére irányul. A naptár a korábbi balatoni igazgató, Füstös Gábor balatoni újítása. Meghatározott vízterületen lehet használni az ilyen típusú adatgyűjtésnek, a magam részéről országos méretben nem látom indokoltnak. (Bár az igaz, hogy könnyen lehet ellenőrizni, és a mulasztókat akár büntetni is.) Ha megmarad, akkor viszont tisztességes méretű, 13 hónapos rendes naptárra van szükség. Semmi akadálya, hogy ezt a naptárt kitölthető méretben a 2-3. oldalakon helyezték el hat és

hét hónapos bontásban. Biztos főnöki mosolyt ért az öröknaptár forma kitalálása, de sokszor bizonytalan az ember, hogy hányadika is van most kedden? Mindig arra kell gondolni, hogy a több százezer pecás között nem kevés olyan van, akiknek az ilyen apró segítség is, mint a hagyományos, a heteket is fel tüntető naptár, sokat jelent.

■ **Nézzük a fogásösszesítő táblázatot. Halgazdálkodási vízterület rovat!**

– Legény legyen a talpán, aki ide be tudja írni, hogy például Fehérvárcsurgói-víztározó. A Mohos az a múlt század hatvanas éveitől egységes, országos és főleg használható fogási naplóval látta el az országot. Lehetett volna belőle tanulni, a jó módszereket átvenni most sem késő. Így az alábbiakat sem: a mostani fejléces helyen lévő teljesen felesle-

mégis ellenőrizné valaki, mondjuk zivataros, sáros időben a halkommandó bent az egyesületi irodában, akkor meg már veszett a fejsze nyele, a sporttárs már a rendes áron rég kiváltotta az engedélyét. Bízunk benne, hogy a horgász képes felírni annak a víznek a nevét és kódját, ahol pecázik (ha megakadna, leolvassa a területi engedélyről.) Segítsük őket abban, hogy bogarászás helyett egyszerű összeadásokkal, tisztességes adatokat tartalmazó fogási naplókat tudjanak leadni. Végül is erre lett kitalálva.

■ **Lássuk a Fogás időpontja rovatot!**

– Ki tudja, hogy miért van szükség az óra/perc adatra? Ebben a kérdésben egy nagyon lényeges dolog van, hogy amikor megkezdődik az ellenőrzés, be van-e már írva a méretkorlátozással védett hal, vagy nincs!

tebb már említettem, Füstös Gábor ötlete volt a „fogási naptár”, amely átvételre került. Nem vették át, viszont a másik, a munkát megkönnyítő ötletét, az akkor még önálló balatoni fogási napló utolsó letéphető lapjára nyomtatott igazolást a fogási napló leadásáról. Kérik ezt megvalósítani, annál is inkább, mert most már jogszabály írja elő az igazolás kötelező kiadását, továbbá a határidőt mulasztó leadás + 2000 forint kiadást jelent. Legyen a horgász kezében bizonylat, ha a SZÁK-ba nem az ő mulasztása miatt került hamis adat. A NÉBIH ugyan kiadott egy igazolásmintát, de azt kinyomtatni több tízezer példányban csak plusz pénz és idő, az egyesületek kontójára. Az ügyes egyesületek a balatoni fogási naplóban szereplő igazolás adatait a horgással töltötték ki, az

ges és értelmetlen „Fogásösszesítő táblázat ... évre” szöveg helyett „Halgazdálkodási vízterület neve és víztérkódja ...” (egyszerűbben: „Vízterület neve és víztérkódja”) szöveg szerepeljen. Lenne hely a hosszabb nevű vizek beírására is, de máris megtakarítottuk az első két oszlop helyét.

A másik fontosabb indok: aki nem megfelelően összesíti a leadott fogási naplóját, annak ezért a következő évben 2000 forintos felárat kell fizetnie. A jelenlegi fogási naplót most időrendi sorrendben kell vezetni. Képzeljük magunkat azon szép számú horgászok helyébe, akik egy év alatt sokat és rendszeresen több helyen horgásznak. Nekik mekkora munkát jelent az év végi, fogási vízterületként külön-külön megejtett összesítés elkészítése?

■ **Ismerte a horgászt, nyilván a hasára üt, és beír valamit úgy, hogy a főösszeg stimmeljen. Jut eszembe: ellenőrzi ezt valaki?**

– Ezzel senki nem foglalkozik! Ha utólag

Ki az, aki komolyan azt hiszi, hogy az óra/perc beírásával meg lehet akadályozni a kifogott halak cseréjét? Javaslom, hagyjuk el ezt az oszlopot is, hadd legyen ezzel is több helye a halaknak.

■ **Halak rovatok?**

– Arra nem pazarolok időt, hogy azon meddítaljak, mi szükség van mindre, ami jelenleg feltüntetésre kerül. Szerintem nem lenne mindre szükség, de ez csak az én véleményem. Azt viszont jelzem, hogy az utolsó két oszlop értelmezésével és használatával a gyakorlatban nagy kuszaság van.

■ **Alsó lábléc?**

– Épp ésszel ki gondolhatja, hogy ha egymás után 22 láblécre (+ az éves összesítő) kiírja majdnem olvashatatlanul apró betűkkel a kitöltési szabályt, hogy az többet ér, mintha azt egyszer, olvasható betűméretben közölnék egy jobban megfogalmazott kitöltési útmutatóban. Ami nagyon hiányzik: mint fen-

igazolás kiadásának adminisztratív teendője nem volt több, mint egy gyors adatellenőrzés, aztán dátum, aláírás + pecsét.

■ **Nem akarok tippeket adni a csibészeknek, de az 52 oldalas fogási napló lapjait egy szem kapocs fogja össze...**

– Ez lett volna befejező mondandóm. Felkínáljuk a lehetőséget ebben a formában a csalásra! Könnyű kihajtani a kapcsot, kivenni a módosítani akart páros oldalt, betenni helyére az újjá írtat, aztán kapocs vissza, és máris módosult az összes darabszámból a már kifogott halak száma. Ehhez elég annyi, hogy még „szűz” korában lefénymásolják a lapjaira bontott naplót. Ötletesebb, de lényegesen „biztonságosabb” módszer, mint az olyan 600 forintért kapható golyóstoll használata, ami azért kapós, mert a vele beírt szöveg öngyújtó lángjával történő melegítésre eltűnik...

Zákonyi B.